

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ГРАДИШКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК

ОБРАЋИВАЧ:
Служба Градоначелника
- Одсјек цивилне заштите

ИНФОРМАЦИЈА

**о организовању и функционисању цивилне заштите
на подручју града Градишка за 2022. годину.**

Градишка, мај 2023. године

- Географски положај

Град Градишка налази се на сјеверу Републике Српске, између ријека Саве и Врбаса и планина Козаре и Просаре. Обухвата већи дио Лијевча поља и Поткозарја. Сјеверна граница иде ријеком Савом и граничи се са сусједном државом Републиком Хрватском. Источно и јужно су општине и градови Србац, Лакташи и Бања Лука, а југо-западно и западно су позициониране територије Приједора и Козарске Дубице.

Дужина територије у правцу исток-запад (поток Матура -Бабина коса) је око 34,5 километара, а ширина на правцу сјевер-југ (ријека Сава-Александровац) је око 22,5 километара што чини површину од око 762км².

Територија Града већим дијелом (око 70%) покрива равничарско, веома плодно земљиште, а мањим дијелом (око 30%) брдско, пошумљено и обрадиво земљиште. Равничарски дио територије има надморску висину од 89 до 100 метара, а брежуљкасти дијелови и до 200 метара надморске висине.

Град Градишка има преко 50 000 становника, спада у ред развијених Градова и има релативно добро развијену путну мрежу. Гранични прелаз у Градишци је један од најважнијих за привреду Републике Српске и Босне и Херцеговине.

-Услови у којима су се одвијале активности органа Цивилне заштите

Активности органа и служби Цивилне заштите у 2022. години, у граду Градишка, одвијале су се у генерално неповољном амбијенту.

Одсјек Цивилне заштите дијелио је судбину Градске управе Града, отежаног рада услед хроничног недостатка средстава у Граду због које се одређене активности нису могле провести у дјело а посебан проблем је изазвала појава свјетске пандемије корона вируса који се, почетком 2020. године појавио те током цјеле 2021. године био присутан на територији града Градишка а посљедице пандемије су се осјетиле и у току 2022.године.

Финансијска средства су била благовремена и dostatна за извршавање основних функција, међутим, била су недовољна за шири развој и надградњу система заштите и спасавања.

Недостатак финансијских средстава лимитирала су могућности, упркос пуном разумјевању органа локалне власти за проблематику Цивилне заштите, односно заштите и спасавања опште.

-Реализација планираних задатака

Током извјештајног периода, у континуитету, су релизовани планирани задаци:

- Праћење стања и континуирано вршење процјене угрожености Града од природних и других несрећа;
- Ажурирање темељног документа, Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће, града Градишка;
- Израда планова и програма заштите и спасавања на основу Процјене угрожености;
- Ажурирање постојећих планова Цивилне заштите у складу са Процјеном угрожености;
- Организовање прикупљања и уништавања НУС-а по дојавама грађана, Полиције те уз ангажман Деминерског "А" тима РУЦЗ, Регионалне канцеларије у Бања Луци;
- Контактирање "ВН МАС" РК Бања Лука захтјевима за генерално извиђање сумњивих минама загађених површина обале ријеке Саве, и других површина;

- Ажурирање попуне Јединице опште намјене људством и материјално - техничким средствима;
- Вршење планираних набавки, као и набавки материјално - техничких средстава у поступку заштите и спасавања.
- Функционисање основаног Оперативно - комуникативног центра за територију града Градишка

Поводом новонастале ситуације изазване епидемијом корона вируса, и у току 2022.године, посебно су ангажовани сви припадници Цивилне заштите града Градишка на извођењу задатака везаних на сузбијању епидемије те помагању грађанима Града на превазилажењу новонасталих околности везаних за мјере сузбијања епидемије.

У току протекле године обављали смо активности на популаризацији система заштите и спасавања путем предавања ученицима Основних школа на тему опасности од минско-експлозивних средстава и учешћу у квизу са темом "Опасност од мина", гдје смо активно скретали пажњу најмлађој и најугроженијој популацији на константну пријетњу од НУС-а и осталих врста потенцијално опасних врста наоружања.

Поред тога ангажовали смо се на ријешавању задатака са регионалних координационих састанака па смо тако приступили ријешавању проблема и проширењу успостављања система за узбуњивање на територији града Градишка тако да смо, уз помоћ предузећа „Коминг“ из Градишке, успјели оспособити застарјеле дјелове система за узбуњивање који су сад постављени на нове локације, у насељима Сењак, Центар и Крушник, те смо, у 2022. години, инсталирали још један систем за узбуњивање на подручју Нове Тополе и тиме покрили цјели простор територије Града а тренутно радимо на успостављању даљинског система укључења који ће нам омогућити активирање система за узбуњивање из нашег Оперативно - комуникативног центра, на коме се још увијек ради те се надамо, да ће, у току 2023. године бити у функцији.

1. Јединице и тимови Цивилне заштите

Одсјек Цивилне заштите града Градишка располаже са неколико специјалистичких тимова опремљених и обучених за ангажман у евентуалним елементарним непогодама а чине их групе стручњака из области којом се иначе професионално баве па тако имамо:

- јединицу ЦЗ за спасавање на води и под водом
- јединицу ЦЗ за спасавања из рушевина
- јединицу ЦЗ за пружање прве медицинске помоћи
- јединицу ЦЗ за везу - радио-аматери
- јединицу за ППЗ - ПВЈ
- станицу ГСС Градишка

Поред наведених специјалистичких тимова, у 18 МЗ, на територији града Градишка, формирали смо Повјеренике за заштиту и спасавање који својим превентивним дјеловањем на терену адекватно и активно учествују у отклањању евентуалних уочених проблема.

Њихов задатак је, такође, да ангажују додатно људство на свом подручју уколико дође до настанка елементарне непогоде или друге несреће.

Све наведене снаге биле су активно укључене у рјешавање проблема који су настали увођењем ванредног стања због епидемије корона вируса те су ангажовани на пружању адекватне помоћи у достави хране и лијекова грађанима старијим од 65 година који су, у једном периоду, имали забрану кретања.

Новонастале прилике на територији града Градишка пружиле су нам увид у добру организацију система заштите и спасавања јер су све активности одрађене беспријекорно и на вријеме што је олакшало подузимање активних мјера у борби против појаве епидемије корона вируса као и ситуација изазваних временским непогодама.

Осим наведених специјалистичких тимова који имају добру и редовну попу, формирана је Горска служба спасавања Градишка те попуњена обученим људством и новим материјално - техничким средствима што ће нам, у перспективи, појачати сам систем заштите и спасавања..

2. Планови Цивилне заштите града Градишка

У току 2022. године извршено је ажурирање постојеће Пројекције угрожености од елементарне непогоде и друге несреће за територију града Градишка, која је послужила као основ за израду и ажурирање свих осталих Планова везаних за систем заштите и спасавања.

Одсјек Цивилне заштите те органи и службе које се баве заштитом и спасавањем као својом редовном дјелатношћу у пуној мјери су учествовали на реализацији овог задатка. Планови су израђени везано за реалне ситуације и проводиви су у пуној мјери уколико се њихово провођење заснива на професионалним извршиоцима.

У дијелу у ком се извршење заснива на употреби мобилисаних грађана проводивост је пропорционална мотивисаности и увјежбаности истих.

Дјеловањем на терену константована је велика незаинтересованост и слаба мотивација ширег слоја грађана везана за учешће у провођењу активности Цивилне заштите те уочена потреба за јачим анимирањем људи у учешћу у овој области.

Позитивна ситуација, у околностима епидемије корона вируса, био је велики одзив волонтера које смо ангажовали на помоћи старијим грађанима и који су беспрекорно реаговали у стању ванредне ситуације узроковане епидемијом корона вируса.

3. Провођење превентивних мјера са аспекта реализације донесених програма заштите и спасавања.

Задаци из Програма заштите и спасавања од поплава у Републици Српској у 2022. години, су у цијелости реализовани те је завршена реконструкција савског одбрамбеног насипа у цјелој дужини на територији града Градишка а већина примарних и секундарних канала за прикупљање вишка воде на подручју града Градишке је очишћено.

Током 2022. године, и поред неповољних услова због актуелне епидемије корона вируса започета је реконструкција црпне станице на Матури, те ће тиме бити потпуно завршено реновирање свих црпних станица и монтирани нови, модернији агрегати на свим црпним станицама на подручју града Градишка, који ће брже и ефикасније вршити одводњу заобалних вода.

4. Деминирање

Почетком радова на обнови савског одбрамбеног насипа започео је и пројект деминирања обале ријеке Саве који врше припадници Центра за уклањање мина Бања Лука, "ВН МАС", те је вршено тзв. „минско извиђање“ потенцијално сумњивих локација како би се, по прикупљеним подацима, приступило дефинитивном уклањању минско - експлозивних средстава на обали ријеке Саве.

У извођењу пројекта „минског извиђања“ припадници одсјека Цивилне заштите града Градишка су активно учествовали у пружању логистичке и савјетодавне помоћи извиђачима Центра за уклањање мина.

Такође смо, у протеклом периоду, активно вршили прикупљање пронађених и пријављених минско - експлозивних средстава заосталих из ратних дешавања те смо, у тим акцијама имали одличну сарадњу са МУП-ом Градишка и Деминерским „А“ тимом РУЦЗ, што представља добар примјер и путоказ за професионализацију служби за заштиту и спасавање уопште.

У протеклом периоду, Деминерски „А“ тим РУЦЗ, за регију Бања Лука, су се својим професионалним радом наметнули као незаобилазни фактор у прикупљању и уништавању НУС-а, а тиме су у најбољем свјетлу промовисали и систем Цивилне заштите.

5. Анализа планираних и утрошених буџетских средстава намјењених за функционисање система Цивилне заштите града Градишка.

Буџетом града Градишка, за 2022. годину, планирана су финансијска средства за све потребе Цивилне заштите, међутим због економске кризе изазване епидемијом вирусом корона, те недостатка финансијских средстава у планираном обиму, обезбијеђена су средства за покриће најнужнијих потреба одсјека Цивилне заштите и то: набавка МТС опреме (сервис и поправка два гумена, десантна чамца и припадајуће пенте, сервис рјечног реморкера, сервис и монтажа сирена за узбуну те набавка 5000 врећа и одређене количине гумених чизама и кишних кабаница) и набавка дијелова личне опреме припадника одсјека Цивилне заштите.

6. Приједлог мјера за унапређење рада органа и служби Цивилне заштите и система заштите и спасавања.

С обзиром на евидентне климатске промјене као и дешавања у земљи и окружењу функционисање система заштите и спасавања се намеће као врло битан фактор заштите животне средине и самог окружења у којем живимо.

Такође је евидентан низ пропуста у Закону о заштити и спасавању, поготово по питању ангажмана људства у јединицама опште намјене гдје није обрађен начин њиховог обештећења у случају незгоде, осигурању од незгоде, накнадама за ангажовање, логистичкој подршци итд.

Све наведено представља скуп проблема које би требало ријешити како би сам систем заштите и спасавања потпуно профункционисао а проблем финансирања како на локалном тако и на Републичком нивоу је посебно изражен.

Наиме сви приједлози за унапређење рада органа и служби Цивилне заштите као и система заштите и спасавања су овисни о начину финансирања а без адекватне набавке опреме и обучавања припадника нема ни напретка на том пољу.

Посебан осврт на функционисање система заштите и спасавања на подручју града Градишка даје чињеница да је током 2022. године реализиран пројект ЕУ, "SAFE TOGETHER", којим је завршено формирање и опремање ГСС службе на подручју града Градишка као важне карике система заштите и спасавања, гдје ће и Цивилна заштита доћи на један нови, озбиљнији ниво.

Такође би унапређење рада органа и служби Цивилне заштите требало тражити кроз чвршћу сарадњу са МУП РС, ОС БиХ, Министарством безбједности БиХ и сличним институцијама које би могле, својим ангажманом и средствима, допринијети бржем и јачем развоју система заштите и спасавања.

У циљу модернизације служби Цивилне заштите сматрамо потребним:

- Проучити начине организовања Цивилне заштите земаља ЕУ;
- На бази најбољих искустава, која би могла бити примјењива у нашим условима предложити адекватан начин организовања Цивилне заштите, путем измјене законских прописа.

7. Закључак

С обзиром на већ помињана ограничена финансијска средства Одсјек Цивилне заштите града Градишка је, максималним трудом запослених, остварио већину постављених задатака на подручју превентивног дјеловања, праћења актуелног развоја потенцијално опасних дешавања, контроле неуралгичних тачака на територији града Градишка као и у изведби задатака, са координационих састанака РУЦЗ, те посебно треба нагласити максимални ангажман у борби против епидемије корона вируса гдје смо подузели и ангажовали све расположиве ресурсе у смислу помоћи угроженом становништву.

ОБРАЂИВАЧ:
Служба градоначелника

НАЧЕЛНИК СЛУЖБЕ
Драгутин Ковачевић

ПРЕДЛАГАЧ:
ГРАДОНАЧЕЛНИК

Зоран Ацић